

ת"פ 41977/01/22 - מדינת ישראל נגד עמוס אלמלח

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 41977-01-22 מדינת ישראל נ' אלמלח

בפני כבוד השופטת זהר דיבון סגל

בעניין:

מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד רענן ברוך ועו"ד רותם נבון פסחה

המאשימה

נגד

עמוס אלמלח

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד איתי רוזין

גזר דין

1. הנאשם הודה כחלק מהסדר טיעון דיוני בעובדות כתב האישום המתוקן, בכך שביום 12.1.2020 בשעה 11:34 או סמוך לכך הגיע למשרדו של מר שרון לוי ששימש בתפקידו כמנהל הפיקוח במועצה המקומית קריית עקרון (להלן: עובד הציבור). באותן הנסיבות, ועל רקע גרירת רכבו של הנאשם, החל ויכוח בין הנאשם ובין המתלוננת אשר שימשה בתפקידה כמזכירתו של עובד הציבור. במהלך הוויכוח, וכאשר ביקשה המתלוננת מן הנאשם לצאת ממשרדה, איים עליה בפגיעה שלא כדין בגופו של עובד הציבור, באומרו "אני אשבור לך את הרגליים, היום הוא לא חוזר הביתה, הוא לא יראה את הילדים שלו... אני ארצח אותו". על יסוד הודאה זו הורשע הנאשם בביצוע עבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

2. הסדר הטיעון הדיוני לא כלל הסכמה לעניין העונש וכל צד טען כראות עיניו.

3. בשונה מהמקובל, אחלק את גזר הדין לשני חלקים. בחלק הראשון נעסוק בהתנהלות הדיונית בזמן הצגת הסדר הטיעון ובפרט בדרך בה תוקן כתב האישום לרבות הוספת עתירה למאסר. זאת מכיוון שאני סבורה כי היה בהתנהלות זו לפגוע בזכויותיו של הנאשם הנותן את הדין ובמראית פני הצדק. בחלק השני נסקור את טיעוני הצדדים ונקבע בהתאם לעקרונות המקובלים את העונש ההולם לנאשם.

חלק ראשון - רקע

4. ביום 30.5.2022 הציגה התביעה בפני בית המשפט הסדר טיעון ובזו הלשון: "הגענו להסדר טיעון, לפיו כתב האישום יתוקן, מגישה כתב אישום מתוקן, הנאשם יודה ויורשע. בהסכמה ישלח לשירות מבחן לקבלת תסקיר בעניינו, כאשר עמדתנו היא למאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות". בית המשפט הקריא לנאשם את כתב האישום והבהיר לו כי אינו כפוף להסדרי טיעון. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע כאמור בעבירת איומים.

5. לאחר הכרעת הדין, נתחוויר לבית המשפט כי בעמוד השני לכתב האישום המתוקן הוספו בכתב יד קטן צמד המילים "עתירה למאסר", למרות שהתביעה לא הצהירה על כוונה זו עובר להצגת הסדר הטיעון. בית המשפט ביקש את התייחסות הצדדים, מכיוון שתיקון כתב אישום אשר מחד מקל עם הנאשם ומאידך מחמיר עמו הוא מהלך חריג. ומכיוון לאחר שהתביעה הסכימה כי בקשתו של הנאשם לחתום על הסדר מותנה תבחן על ידי הגורם המוסמך, הרי הוא חריג כפליים.

6. בא כוח הנאשם הבהיר כי תיקון זה בכתב האישום לא נעשה בהסכמתו. מכאן, התקיים דיון, בהסכמת הצדדים מחוץ לפרוטוקול, במהלכו עמד בית המשפט על הקושי שמעוררת ההתנהלות שתוארה מעלה. הצדדים נותרו חלוקים בדעותיהם באשר למהלך חריג זה ועל כן הועלו הדברים, עלי פרוטוקול. בהמשך נקבע כי החלטה בעניין זה תינתן כחלק מגזר הדין. ההגנה חזרה בה מבקשתה לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן והצדדים הוסיפו לטעון לעונש כראות עיניהם.

7. ככלל היה ראוי כי טרם ישמעו הטיעונים לעונש תידון בקשת התביעה לתקן את כתב האישום, אך כפי שנראה להלן, בפני בית המשפט כלל לא הונחה בקשה שכזו, משום שהתביעה יצאה מנקודת הנחה (שגויה) לפיה היא אינה צריכה לקבל את רשות בית המשפט לתיקון מעין זה שכן די במסירת הודעה לבא כוח הנאשם על כוונתה לעתור למאסר. נשיב את הסדר על כנו ונפתח בדיון ובהכרעה בסוגית תיקון כתב האישום. על מנת שבפני הקורא תונח התמונה המלאה תובא להלן סקירה של ההליך עד להצגת הסדר הטיעון.

סקירה של ההליך

8. ביום 6.8.2020 הוגש נגד הנאשם כתב אישום -ת.פ 14050-08-20 המייחס לו עבירה של איומים לפי כתב האישום. המאשימה לא הודיעה בכתב האישום כי בהתאם לסעיף 15 ו-15א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 (להלן: ה"חוק"), קיימת אפשרות כי תעתור לעונש מאסר בפועל, באם הנאשם יורשע בדיון.

9. ביום 2.6.2021 הסכימה התביעה לבקשתו של הנאשם, לבחון אפשרות סיום ההליך מחוץ לכותלי בית המשפט בחתימה על הסדר מותנה, זאת מבלי להתחייב לדבר.

10. ביום 19.7.2021 הודיע בא כוח הנאשם כי בקשתו לסיים את ההליך בהסדר מותנה נדחתה. הנאשם לא נכח בדיון זה ועל כן הוצא צו ההבאה נגדו.

11. ביום 21.7.2021 הגישה התביעה כתב אישום מתוקן בהתאם לסמכותה לפי סעיף 91 לחוק. וגם בו היא לא הודיעה כי קיימת אפשרות שהתביעה תעתור לעונש מאסר בפועל ככל שהנאשם יורשע בדיון.

12. ביום 18.10.2021 הצהיר בא כוח הנאשם כי נותק הקשר עם הנאשם. התביעה מסרה כי צו ההבאה לא בוצע. בית המשפט הורה על מחיקת כתב האישום והוצא צו מעצר נגד הנאשם.

13. ביום 19.1.2022 ולאחר איתור הנאשם הוגש כתב אישום מחודש לאחר מחיקה - הליך דנן. גם בכתב האישום המחודש התביעה לא הודיעה כי בהתאם לסעיף 15 ו-15א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982 (להלן: ה"חוק") קיימת אפשרות כי תעתור לעונש מאסר בפועל (כתב האישום דנן). הדיונים בעניינו של הנאשם בהליך דנן, נדחו מסיבות שונות.

14. ביום 30.5.2022 הציגה התביעה את הסדר הטיעון כמפורט מעלה.

טיעוני הצדדים בסוגיית תיקון כתב האישום

15. התביעה בטיעוניה עמדה על זכותה לתקן את כתב האישום בהוספת עתירה למאסר כראות עיניה, והיא

סבורה כי לא נפל כל פגם או פסול בתיקון כתב האישום. מבחינתה, תוספת זו, של עתירה למאסר היא טכנית במהותה, הודעה על כך נמסרה לבא כוח הנאשם עובר להצגת הסדר הטיעון, ובזמן ניהול הליכי המשא ומתן, ולא חלה עליה חובה לבקש מבית המשפט לעשות כן ואפשר להסתפק בתיקון כתב האישום כפי שנעשה. עוד נטען כי אין בתיקון בשלב זה כדי לפגוע בזכויותיו של הנאשם אשר היה מיוצג לאורך ההליך.

16. בא כוח הנאשם הסביר כי נאמר לו בעבר כי בכוונת התביעה לעתור לעונש מאסר בדרך של עבודות שירות, אך בעת הצגת ההסדר הוא לא הבחין כי בכתב האישום המתוקן נוספו המילים "עתירה למאסר", התביעה לא הביאה לידיעתו באותו היום כי תיקון זה נעשה, ולו הייתה מעלה התביעה בקשה לתקן את כתב האישום בהוספת עתירה זו, הרי היה מביע נחרצות התנגדותו. לטעמו, הדרך בה ביצעה התביעה את תיקון כתב האישום, אינה הוגנת וראויה במיוחד שהאחרונה לא הצהירה על כוונתה זו בכתבי האישום, והתנהגות זו לבטח אינה ראויה לאחר שהסכימה לבחון את בקשתו להעביר את התיק לבחינה של היחידה להסדרים מותנים ובכך הביעה בגלוי כי העונש הראוי לנאשם הוא אינו מאסר בפועל.

דיון והכרעה בסוגיית תיקון כתב האישום

17. התביעה הציגה בפני בית המשפט הסדר טיעון לכאורה "קלאסי", והגישה כתב אישום מתוקן באופן המקל עם הנאשם במחיקת סעיף 3 לעובדות כתב האישום, אבל בד בבד החמירה עם הנאשם בהוספת עתירה למאסר והיא עשתה זאת למרות שלא הצהירה על כוונה שכזו קודם להצגת הסדר הטיעון, וגם למרות שניאותה לבחון את בקשת הנאשם לחתום על הסדר מותנה. והתביעה גם עשתה זאת לכאורה מבלי שניתנה הסכמתו של בא כוח הנאשם לתיקון זה ומבלי שניתנה לנאשם הזכות להתגונן מפניו.

18. התביעה לא טרחה לנכון להפנות את בית המשפט (ולכאורה גם לא את בא כוח הנאשם) לתוספת נכבדה זו שצצה והופיעה לה בכתב האישום המתוקן בעת הצגת ההסדר. והיא גם לא מצאה לנכון ליידע את בית המשפט כי עותרת למאסר בדרך של עבודות שירות למרות שלא הצהירה על כך בכתבי האישום השונים ולמרות שהסכימה לבחון בקשת הנאשם לסיים את ההליך בהסדר מותנה, וממילא לא ביקשה את רשות בית המשפט לתקן את כתב האישום בדרך של הוספת עתירה למאסר. לאחר הכרעת הדין, וביד המקרה, לכדו עיניו של בית המשפט את צמד המילים "עתירה למאסר" שנכתבו בעט בכתב ידו של התובע ובקטן על גבי העמוד האחרון של כתב האישום המתוקן.

19. לא יחא זה מופרז לומר כי עסקינן במקרה חריג ויוצא דופן הן מבחינת התנהלות הצדדים ביניהם והן מבחינת ההתנהלות אל מול בית המשפט, או לפחות יש לקוות כי כך הדבר. חרף העובדה כי מדובר במקרה שכזה, גם לאחר שבית המשפט הסב את תשומת לב הצדדים לכך, התביעה סירבה לקבל אחריות על התנהלות פסולה זו, והביעה תרעומת על בית המשפט שמצא לעורר הסוגיה.

20. התביעה סבורה כי לא חלות עליה חובות של ממש בעניין זה, שכן מבחינתה אפשר להסתפק בהודעה על כוונה זו, עובר להצגת הסדר הטיעון, לבא כוח הנאשם (הודעה אשר שנויה במחלוקת). בהקשר זה, חשפו הצדדים בפני בית המשפט פרטים רבים (מידי) אודות ההליכים המקדמיים שהתנהלו ביניהם לצורך קידום הליכי פשרה, האופן והמועד בו נמסרה לכאורה ההודעה לבא כוח הנאשם בדבר הכוונה לעתור לעונש מאסר שיכול וירוצה בדרך של עבודות. ואולם, עניינים אלו אינם ראויים לבירור עובדתי בהליך זה. אין זה מתפקידו של בית המשפט, ואין בכוונתו של בית המשפט להכריע, מי מבין באי כוח הצדדים, הוא הצודק. הטעמים לכך ברורים ומובנים ואין צורך לפרטם.

21. עם זאת, אזכיר כי החובה לנהוג במקצועיות, ביושר ובהגינות חלה הן על התביעה והן על ההגנה. חובה זו

מהווה את הבסיס לניהול ההליכים המשפטיים, ולקידום הליכי המשא ומתן בין הצדדים. ואין להכביר מילים על האינטרס הציבורי בדבר הגעה להבנות והצגתם של הסדרי טיעון, אשר הפכו חלק מרכזי בהליכים הפליליים.

22. אבל, גם מבלי להידרש לשאלה מתי ידעה ההגנה, אם בכלל, אודות כוונתה זו של התביעה, כפי שנראה להלן, אין בהודעה זו למלא אחר הוראת דרישת החוק.

23. התביעה הרהיבה עוז וטענה כי ביכולתה להודיע על כוונה לעתור לעונש מאסר, כל אימתי שתחפוץ, מבלי לנמק ולבאר טעמיה, היא אינה צריכה לבקש את רשות בית המשפט לתקן את כתב האישום בהוספת עתירה למאסר. והיא גם סבורה כי חובה על בית המשפט לקבל הודעה מאוחרת זו ובלבד שהנאשם מיוצג. בכך טעתה התביעה ביישום הוראות החוק. ונראה שיש צורך להזכיר.

24. הוראת סעיף 92 לחסד"פ קובעת כדלקמן:

"(א) בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; התיקון יעשה בכתב האישום או יירשם בפרוטוקול".

25. וכך קובעת הוראת סעיף 15א' לחסד"פ :

(א)(1) סבר תובע כי קיימת אפשרות שיבקש מבית המשפט להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל אם יורשע, יודיע על כך התובע לבית המשפט במועד הגשת כתב האישום או במועד אחר לפני תחילת המשפט.

(2) מסר התובע לבית משפט הודעה כאמור בפסקה (1) יודיע על כך בית המשפט לנאשם ולסנגוריה הציבורית.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א)(1), לא מסר התובע הודעה כאמור באותו סעיף קטן לפני תחילת המשפט, וסבר התובע, לאחר תחילת המשפט, כי נתגלו נסיבות חדשות או נמצאו טעמים אחרים המצדיקים, לדעתו, לבקש מבית המשפט להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל, יודיע על כך התובע לבית המשפט ולנאשם בהזדמנות הראשונה.

(ג) מסר התובע הודעה לפי הוראות סעיף זה, ימונה לנאשם שאינו מיוצג סניגור. (ד) לענין סעיף זה וסעיפים 15(א)(4) עד (6) ו-15ב, "מאסר בפועל" - למעט כל אחד מאלה: (1) מאסר שאת כולו נושא הנאשם בחופף לפי הוראות סעיף 45 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסעיף זה - חוק העונשין); (2) מאסר במקום קנס כאמור בסעיף 71 לחוק העונשין; (3) מאסר על אי-מתן התחייבות לפי סעיף 74 לחוק העונשין".

26. וראו הנחיית פרקליט המדינה מספר 3.13 "חובת תובע להודיע על כוונה לעתור לעונש מאסר בפועל", פורסמה ביום 3.7.2007 ועודכנה ביום 19.7.2018. הנחייה זו עוסקת ביישום הוראת החוק הקבוע בסעיף 15 והיא נועדה להוות את מדיניות התביעה הכללית ולקדם אחידות שקיפות ותקינות מנהלית (להלן: ההנחיה).

27. אתעלם לרגע מהתנהגותה הבלתי תקינה של התביעה ומהעובדה שסירבה לקחת אחריות על התנהגות זו. ולצורך המשך הדיון, אניח כי בפני בקשת התביעה לתקן את כתב האישום בדרך של הוספת עתירה למאסר ובהתאם להוראת סעיף 92 לחסד"פ. אדון בבקשה לגופה ולאחר שנרשמה התנגדותו של הנאשם וניתנה לו הזדמנות להתגונן.

28. כידוע, תכליתה של ההוראה הקבועה בסעיף 15א' לחסד"פ, אשר מטילה חובות על התביעה באשר להודעה על נאשם הצפוי לעונש מאסר בפועל, היא בראש וראשונה להבטיח את זכותו של נאשם לייצוג משפטי. בניגוד לטענת התביעה, הודעה שכזו אינה טכנית כלל ועיקר. אלא שעתירה זו עשויה להכתיב את אופי ניהול ההליך והיא מהווה נדבך חשוב מאין כמוהו לנאשם המתמודד עם הליך פלילי.

29. הוראת החוק אינה מאפשרת הודעה במישרין לבא כוח הנאשם אלא מטילה חובה להודיע לבית המשפט על כוונה לעתור לעונש מאסר בעת הגשת כתב האישום או במועד אחר לפני תחילת המשפט. עוד נקבע כי לאחר שהודיע התובע על כוונה שכזו, הרי בית המשפט הוא שיודיע עליה לנאשם ולבא כוחו. ובהתאם להוראת סעיף 15(ב) לחסד"פ, היא הרלבנטית לעניינינו משום שהמשפט החל, על התובע להודיע על כך הן לבית המשפט והן לנאשם, ואי אפשר להסתפק במסירת הודעה רק לאחד מהם.

30. המחוקק אינו משחית מילותיו לריק, הוראת חוק זו נועדה למנוע תקלות אפשריות בניהול ההליך הפלילי, כפי שהתרחש בעניינינו, בין אם הנאשם מיוצג ובין אם לאו. ולמותר לציין, כי אם הייתה עומדת התביעה בחובות המוטלות עליה בהתאם לדין, אזי, אי הבהירות הייתה נמנעת.

31. דרך המלך היא הצהרה שכזו המופיעה על גבי כתב האישום, כפי שנעשה ברוב המקרים. אבל, אפשר שיהיו מקרים בהם גם לאחר הגשת כתב האישום התביעה סבורה יש מקום לעתור לעונש מאסר ובית המשפט יקבל את בקשתה. אולם, במקרה שכזה, מוטלת על התביעה חובה, לא רק להודיע על כך לבית המשפט ולנאשם בהזדמנות הראשונה, אלא שעליה לבקש את רשות בית המשפט לתיקון, ועליה גם לפרט ולנמק מהן אותן הנסיבות או הטעמים המיוחדים שנתגלו במקרה הפרטני והצדיקו את שינוי העמדה וגם להסביר את ההודעה המאוחרת. ויודגש כי העובדה הנאשם מיוצג אין בה כשלעצמה כדי לחייב את בית המשפט להיעתר לבקשה לתיקון מסוג זה.

32. התביעה בטעוניה לא מצאה לפרט מתי גמלה בליבה ההחלטה כי העונש הראוי לנאשם הוא מאסר בפועל (להבדיל מהמועד בו לכאורה הודיעה זאת לבא כוח הנאשם). לא רק שהיה מן הראוי לציין זאת אלא שבנסיבות העניין חובה היה לומר זאת ובמפורש. לא נותר אבן שאינה הפוכה ובהמשך נתייחס למועדים השונים בהם התקבלו החלטות אחרות בענייניו של הנאשם שייתכן והשפיעו על החלטה זו.

33. התביעה כן הסבירה כי החלטה זו התקבלה כעניין של מדיניות. לטעמה יש לנהוג ביד קשה נגד נאשמים אשר השמיעו אימים נגד עובדי ציבור. בכל הכבוד למדיניות התביעה ככלל ובעבירות מסוג זה בפרט, הסבר זה בנסיבות העניין, אינו מספק ואינו מניח את הדעת.

34. המדיניות עליה הצביעה התביעה אינה בבחינת נסיבה חדשה, וזו הייתה ידועה ומוכרת, גם במועד הכנתו של כתב האישום. אלא שבמועד זה, התובע המוסמך לא מצא כי על פי העבירה המיוחסת לנאשם ונסיבות העניין, קיימת אפשרות שככל שהנאשם יורשע, תבקש התביעה להטיל עליו עונש מאסר בפועל. חזקה על התובע המוסמך כי בעשותו כן הוא שקל גם מדיניות התביעה בעבירות מסוג זה. וגם דבר ידוע הוא, כי הודעה על מאסר בכתב האישום בעלת השלכות לא רק על הנאשם אלא שיש לה השפעות תקציביות על קופת המדינה, משום שמקנה זכות לייצוג מטעם הסנגוריה הציבורית. ועל כן, התביעה עורכת בחינה קפדנית בכל תיק ותיק, והחלטת התובע המוסמך עוברת את אישורו של תובע בכיר. התביעה במקרה הזה, לא טענה כי נפל פגם או פסול בהחלטת התובע המוסמך, וגם לא נטען כי הצהרה שכזו נשמטה בטעות ובהיסח הדעת מכתב האישום, וגם לא מאלו שבאו אחריו.

35. מדיניות זו של התביעה הייתה ידועה ומוכרת גם כאשר הסכימה לבחון את בקשתו של הנאשם לסיים את

ההליך בהסדר מותנה. חזקה על התביעה כי כאשר בקשה זו הובאה לפתחה, היא בדקה בדקדקנות את העבירה בנסיבותיה, ואת עברו הפלילי של הנאשם ונסיבותיו האישיות והיא גם נתנה דעתה לשיקולים של מדיניות התביעה בעבירות מסוג זה. וחזקה על התביעה כי לאחר שעשתה את כל אלו, ורק לאחר שהגיעה למסקנה כי העונש הראוי לנאשם הוא מאסר מותנה, כפי שסברה במועד הכנת כתב האישום, התקבלה אצלה ההחלטה כי יש לאפשר לגורם המוסמך לבחון את בקשתו לסיים את ההליך בחתימה על הסדר מותנה. ולא נטען בפניי אחרת.

36. למעלה מן הצורך, גם אם אניח לטובת העניין, ולא נטען בפניי כי כך הדבר, שהתביעה סברה כי העונש הראוי לנאשם הוא מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ובכל זאת ניאותה לפני משורת הדין לבחון את בקשת הנאשם כי ייחתם עמו הסדר מותנה, הרי יש לתהות מדוע לא ביקשה לתקן את כתב האישום בדרך של הוספת עתירה למאסר ולא הצהירה על עמדתה זו לפרוטוקול, כפי שעושה בתיקים רבים אחרים. עוד יש לתהות מדוע מצאה להסכים לבקשה מסוג זה, ובכך לעכב את בירור ההליך המשפטי חודשים רבים, במיוחד שנמסר כי ממילא הנאשם אינו עומד בתנאי הסף לסגירת תיק בהסדר מותנה, שכן בשנת 2016 נידון בבית המשפט לנוער בגין עבירת תעבורה אך לא הורשע.

37. והרבה מעבר לנדרש, גם אם אניח לטובת העניין, כי התובע המוסמך ביחידה להסדרים בחן את חומר הראיות ומצא כי על פי העבירה ובנסיבות העניין ובהתאם לשיקולי מדיניות, ככל שיוורשע הנאשם בדין קיימת אפשרות כי התביעה תעתור לעונש מאסר, אזי היה על התביעה להודיע על כך לבית המשפט בהזדמנות הראשונה. לא רק שהודעה כזו לא נמסרה אלא שביום 21.7.2021 מצאה התביעה להגיש כתב אישום מתוקן וגם בזה לא הצהירה כי בכוונתה לעתור לעונש של מאסר. ואם לא די בכל אלו, שהרי גם בהמשך ולאחר שכתב האישום נמחק והוגש מחדש בהליך דנן, הוא לא כלל הודעה על כוונה לעתור למאסר והתביעה גם לא הצהירה על כוונתה זו לפרוטוקול בדיונים שהתקיימו לפניי.

38. השאלה כיצד עמדה מאוחרת זו של התביעה מתיישבת עם החלטות רבות שקיבלה בעניינו של הנאשם, לאורך ההליכים, גם לאחר שלכאורה הודיעה לבא כוח הנאשם, כי מתעתדת לעתור לעונש מאסר, נותרה ללא מענה ענייני. התביעה לא טענה כי הפעולות בהן נקטה לאורך ההליך מקורן בטעות בתום לב ובהיסח הדעת, והיא גם לא טענה כי יצאה שגגה מלפניה בביצוען. כל שנטען הוא כי במועד מאוחר מיום הגשת כתב האישום קיבלה התביעה החלטה כי העונש הראוי הוא מאסר בפועל, והודיעה על כך לבא כוח הנאשם. ונטען כי לכל היותר אפשר ששגתה שלא הודיעה על כוונה זו ביום 9.2.2022 (המועד שכתוב על כתב האישום המתוקן).

39. לא אחדש דבר כשאומר כי בין התביעה לנאשם בהליך הפלילי ישנם פערי כוחות מובנים, ולנוכח הפגיעה האפשרית בזכויות אדם חלות על התביעה חובות מוגברות. שיקול הדעת הרחב שנתון בידי רשויות התביעה בשילוב העוצמה הרבה שמחזיקות בידהן, מחייבת כי קבלת החלטה בדבר עתירה למאסר, כמו החלטות רבות אחרות, תעשה באופן מושכל, קפדני וזהיר, בפרט שזו מתקבלת בשלב מאוחר.

40. אמנם, המחוקק אפשר לבית המשפט במקרים המתאימים לקבל הודעה מאוחרת לעניין הכוונה לעתור למאסר. אך הדבר שמור למקרים חריגים ולא שוכנעתי כי זהו המקרה שלפניי. וכפי שנראה בחלק השני של גזר הדין, בצדק רב סבר התובע המוסמך במועד הכנת כתב האישום כי העונש הראוי לנאשם אינו מאסר. לא מצאתי טעם ענייני המצדיק את השינוי בעמדה זו. ואם להתנסח בעדינות, נוצר הרושם כי הדבר נעשה באופן שרירותי ורק משום כוחה ועוצמתה הרבה של התביעה.

41. ואחר כל אלו, דומה כי יש צורך לחזור ולהזכיר כי אל לה למאשימה לעשות את החריג לכלל. כך מחייבות

הוראות החוק וכך מחייבת הנחיית פרקליט המדינה.

42. לפיכך, בקשת התביעה לתיקון כתב האישום בדרך של הוספת עתירה למאסר נדחית.

חלק שני - קביעת עונשו של הנאשם

43. על מנת שגזר הדין לא יהיה חסר, ולמען הסר כל ספק, אבחן את שאלת המתחם והעונש הראוי לנאשם בגדרו, במנותק מההחלטה שלא לאפשר לתביעה לתקן את כתב האישום בהוספת עתירה למאסר. דהיינו, אבחן את המתחם, כאילו התרתי את תיקון כתב האישום בהוספת עתירה למאסר, המאשימה חופשיה לעתור לעונש מאסר בדרך של עבודות שירות בהתאם לטיעוניה, כפי שנשמעו בפועל.

טיעוני הצדדים לעונש

44. התביעה בטיעוניה לעונש עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם ובהם שמירה על כבודם וביטחונם של עובדי הציבור, ומתן אפשרות לניהול תפקידם באופן תקין. התביעה סקרה את נסיבות ביצוע העבירה וביקשה לייחס חומרה יתרה לכך שהנאשם הגיע למשרדי העירייה והשמיע איומים כלפי פקח שמילא תפקידו כדין. בהתאם לכך, עתרה לקביעת מתחם ענישה כנע בין מספר חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד לשנת מאסר לצד ענישה נלווית. לתמיכה בעמדתה, הפנתה לפסקי דין רבים, ובהם בין השאר אמירות באשר לצורך להחמיר בענישה נגד נאשמים המבצעים עבירות כלפי עובדי ציבור. עוד סבורה התביעה כי בהינתן גילו של הנאשם, הודאתו, גיליון הרישום התעבורתי יש למקם את עונשו בתחתית מתחם העונש לו עתרה, וראוי להשית עליו 4 חודשי מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בדרך עבודות שירות לצד רכיבי ענישה נוספים.

45. בא כוח הנאשם טען כי עתירתה של התביעה מחמירה על המידה ואינה הולמת את נסיבות ביצוע העבירה, והיא גם לא תואמת את המדיניות המוצהרת של התביעה בתיקים מסוג זה או את מדיניות הענישה הנהוגה. באשר לנסיבות ביצוע העבירה הפנה לעדותה של המתלוננת (נ/1 - הוגש בהסכמה) המלמדת כי מדובר באירוע קצר וחד פעמי, ובניגוד לטענת התביעה, האיומים לא הושמעו באוזניו של עובד הציבור, אלא שהמתלוננת, מזכירתו של עובד הציבור, שמעה את אלו בעוד הנאשם עומד במסדרון מחוץ למשרדה. עוד נטען כי הנאשם אינו מכיר את עובד הציבור, ואין ביניהם קשר, לא בעבר ולא כיום.

46. בא כוח הנאשם, השלים את הטיעון והפנה לפסקי דין המלמדים לשיטתו על המדיניות הנוהגת ותומכים בעתירתו וכן ביקש לערוך הבחנה בין הפסיקה שהציגה התביעה, למקרה דנן, בהיותה עוסקת במקרים חמורים בהרבה. מטעמים אלו, עתר בא כוח הנאשם לקבוע את הגבול התחתון של המתחם במאסר מותנה. לסיום, טען כוח הנאשם כי לנוכח לגילו הצעיר של הנאשם, העדר עבר פלילי רלבנטי, ההודאה והחיסכון בזמן שיפוטי ונסיבותיו האישיות, העונש הראוי, הוא מאסר מותנה וקנס.

47. הנאשם בדברו האחרון אמר: "אני נכנסתי בלהט הרגע ובעצבים, לאחר עיכוב שלי לתחנה אני מבין שזה לא היה בסדר וזה היה בעצבים. אני עובד בדודי שמש התקנה, אני גר בבית עם בת הזוג שלי והילד שלי בן 4, צבא עשיתי הייתי שירות חלקי בגלל הילד. אנחנו גרים בדירה שכורה, אני מתפרנס, יוצא לעבוד כל בוקר בשעה 8 וחצי וחוזר בחמש וחצי בדרך כלל. בת הזוג שלי בת 24 היא לא עובדת היא מביטוח לאומי מקבלת. אנחנו מסתדרים ממשכורת אחת. אני אסביר שהרכב חנה במקום שלא הפריע לאף אחד, עזבתי את האזור באותה תקופה והייתי מגיע כדי להזיז הרכב. שבוע אחד הגעתי ורואה שאין רכב, אני שואל למה, אמרו לי ככה. אני מבין שאסור לי לאיים וזה לא בסדר. לא היו לי מאז הסתבכויות עם העירייה ולא דוחות. את אותו הבחור שהאיומים הופנו כאילו כלפיו לא פגשתי אותו ולא יודע

עמוד 7

איך נראה אפילו. את הדוח כמובן שילמתי והוצאתי את הרכב מהמגרש".

דין והכרעה

48. הצדדים חלוקים בשאלה מהו מתחם העונש ההולם, ואם לדייק, מהו הגבול התחתון של המתחם. אזכיר, התביעה סבורה כי מכיוון שהאיום הופנה לעובד ציבור יש לקבוע את הגבול התחתון של המתחם במאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות. ההגנה, לעומת זאת סבורה כי לא מתקיימות נסיבות מחמירות המצדיקות קביעת מתחם בו הגבול התחתון אינו מאסר מותנה. לצד זאת, הצדדים מסכימים כי את עונשו של הנאשם יש למקם בתחתית המתחם שייקבע בית המשפט. במחלוקת שנתגלעה בין הצדדים, מצאתי להעדיף את עמדת בא כוח הנאשם. אנמק.

49. הנאשם במעשיו פגע בערכים החברתיים המוגנים ובהם זכותו של אדם לשלוות נפש ותחושת בטחון וזכותו שלא יופנה כנגדו מלל מאיים. ככלל, איומים המושמעים כלפי עובד ציבור הוא עניין שאין להקל בו ראש. יש באלו להפריע לניהול התקין והמקצועי של פעולות הרשות. וצודקת התביעה כי האינטרס הציבורי מחייב להגן על עובדי הציבור, הם אינם צריכים להיות מושא לקלס ובוז והם אינם צריכים למלא תפקידם במורא ובפחד מצד הציבור אותו הם משרתים. עם זאת, אין בכך כדי לייתר את הבחינה האינדיבידואלית של כל מקרה ומקרה על חומרתו ונסיבותיו המיוחדות.

50. תחילה וטרם אדון בפרטי המקרה הקונקרטי תוצג פסיקה שיש בה ללמד על מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות איומים ככלל ונגד עובדי ציבור בפרט, וזאת ככלי עזר בקביעת מתחם העונש הראוי.

51. בחינה של פסקי דין רבים העוסקים בעבירות איומים, מלמדת כי בעת קביעת מתחם העונש ההולם נלקחות נסיבות שונות ובהן, מיהות המאיים והמאויים, הקשר בין השניים, הרקע להשמעת האיומים, אופיים וטיבם של האיומים, משך הזמן בהם הושמעו, הישנות העבירות, האם נלווה לאיום אקט פיזי, או נעשה שימוש בחפץ או אמצעים מדגים לצורך העצמה והמחשת האיום וכיוצ"ב.

52. עיון בפסיקה הנוהגת גם מגלה כי כאשר מדובר באיום חד פעמי, ללא שימוש באמצעי מדגים, לרוב נוהגים בתי המשפט לקבוע מתחם שהגבול התחתון הוא מאסר מותנה. בעוד שמתחם מחמיר יותר, שתחילתו במאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות, לרוב ייקבע כאשר מדובר באיומים חוזרים ונשנים, רצף של איומים, כאשר נעשה שימוש בחפץ או אמצעי מדגים לצורך המחשה והעצמת האיום, או במקרים בהם לעבירת האיומים נלוו עבירות אלימות נוספות.

53. להלן פסקי הדין אותם מצאתי כרלבנטיים לעניינו ואבהיר כי חלק מהמקרים חמורים מעניינו וחלק נופלים הימנו: ע"פ 12459-12-19 אנדרייב נ' מדינת ישראל (29.11.2020) (איומים כלפי מנהל אבטחה תוך שימוש בסכין); ע"פ (ירושלים) 36223-05-18 דוסתארה נ' מדינת ישראל (4.6.2018); ע"פ 59063-05-17 מדינת ישראל נ' ואחדי (15.10.2017) (שימוש בסכין להמחשת האיומים, במהלך האירוע נחתך המתלונן בידו); ע"פ ג (מחוזי מרכז) 30868-08-13 חגאג נ' מדינת ישראל (17.11.2013) (איום על עובד מפקד מתקן כליאה בשירות בתי הסוהר); ע"פ (נצרת) 32749-12-15 אברג'ל נ' מדינת ישראל (15.11.2016) (איומים, העלבה ותקיפת עובד ציבור על רקע ביצוע צו הריסה שיפוטי נגד חריגות בנייה). ת.פ. 24418-06-21 מדינת ישראל נ' קסוטו (19.1.2022) (איום נגד ראש מועצה על רקע צו סגירה מנהלי); ת.פ. 57182-11-18 מדינת ישראל נ' אבו גאנם (2.8.2020) (איומים שהושמעו באוזני ראש עיריית רמלה ומנהלת בית ספר במועדים שונים); ת.פ. 45722-06-19 מדינת ישראל נ' חסן (3.5.2020); ת.פ. 21166-01-18 מדינת ישראל נ' פלדמן (22.6.2020) (איום באמצעות מוט); ת.פ. 9040-11-17 מדינת ישראל נ'

גמליאל (27.10.2019), ת"פ (ת"א) 65531-12-17 מדינת ישראל נ' טולידו (17.12.2018); ת.פ. 30198-01-13
טווינה נ' מדינת ישראל (3.7.2016) (שימוש בסכין); ת.פ. 9090-02-17 מדינת ישראל נ' הודלגאזל (26.6.2017);
ת.פ. 33360-07-17 מדינת ישראל נ' מאיר (3.11.2019) (איום נגד חבר כנסת). ת.פ. 35629-12-15 מדינת ישראל
נ' בוקעאן (16.3.2017); ת"פ (ב"ש) 20667-02-15 מדינת ישראל נ' אלטורה (10.1.2016); ת"פ (כ"ס)
17184-03-15 מדינת ישראל נ' עדני (17.7.2017) (איומים נגד צוות רפואי וניסיון תקיפה); ת.פ. 38849-06-10
מדינת ישראל נ' אביטל (3.4.2013) (איומים כלפי שופט).

54. להשלמת הפרק העוסק במדיניות הענישה הנהוגה, אתייחס בקצרה לפסקי הדין שהוגשו על ידי התביעה,
ובהם נקבע כי הגבול התחתון של מתחם הענישה הוא מאסר קצר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות. ראו: רע"פ
3057/18 פלדמן נ' מדינת ישראל (20.6.2018); עפ"ג 29107-01-22 מדינת ישראל נ' טאהא (1.12.2021); ת.פ.
17132-12-21 מדינת ישראל נ' פלוני (2.2.2022), עפ"ג 7282-04-22 מדינת ישראל נ' דנה (29.4.2022), ת.פ.
57182-11-18 מדינת ישראל נ' אבו גאנם (2.8.2020). התביעה ביקשה לטעון כי גבול תחתון מחמיר זה נקבע על
רקע מיהות המאויים, עובד ציבור שממלא תפקיד על פי דין (פרקליטה, עובדת סוציאלית וסגל רפואי, ראש עירייה
ומנהלת בית ספר). אך עיון מעמיק בפסקי הדין מלמד, כי נסיבה זו אינה היחידה שהובילה להגדרת גבולות המתחם.
ברוב רובם של המקרים הייתה תקשורת ישירה בין המאויים למאויים, טיבן ואופיים של האיומים כמו גם הנסיבות בהן
הושמעו האיומים חמורים בהרבה. חלק מפסקי הדין עוסקים בנאשמים בעלי עבר פלילי (אחד מהם ריצה עונש מאסר
בגין רצח, נגד אחרים עמדו מאסרים מותנים), וחלקם הורשעו לאחר הליך שמיעת ראיות. לא רק שאין הדבר דומה
למשנהו, אלא שיש בפסיקה זו, ללמד על הגבול התחתון של המתחם שראוי שייקבע כאן.

55. ועתה לבחינת העבירה בנסיבותיה. הנאשם הגיע למשרדי מועצה מקומית קרית עקרון על מנת לברר מדוע
רכבו נגרר על ידי המתלונן או מי מטעמו. המתלונן לא נכח במקום, והנאשם פנה לשוחח עם מזכירתו. במהלך ניסיון
לברר את נסיבות רישום הדוח והאפשרות לשחרר את הרכב ממגרש המכוניות אליו נגרר, ניסתה המזכירה לשוחח
טלפונית עם האחראי. בשלב מסוים היא ביקשה ממנו לצאת ממשרדה, ואכן כך עשתה ובעודו עומד במסדרון, השמיע,
בקול רם וברור איומים קשים ובוטים. בהקשר זה, אין נכון יותר מלהפנות לעדותה של המתלוננת (נ/1 - שורות 13-17).

56. הרי אם כן, אירוע בודד, חד פעמי, קצר מועד, ללא שימוש בחפץ ומבלי שנלווה אליו אקט פיזי. אסור היה
כי איומים אלו יושמעו כלפי עובד ציבור או בכלל, אך אי אפשר להתעלם מכך שנאמרו בעידנא דריתחא, מפיו של בחור
צעיר בן 20 שנים, אשר עזב את המקום, לאחר מספר דקות. בניגוד לטענת התביעה, האיומים לא נאמרו בפניו של
עובד הציבור, אלא שהם הושמעו באוזניה של המתלוננת, מזכירתו, שהייתה במשרד סמוך. ואין צורך לומר כי בדרך
כלל, איום המושמע פנים מול פנים הוא מפחיד יותר מאשר איום הנמסר בעקיפין.

57. לאור כל האמור, בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה בערכים המוגנים שהיא נמוכה-בינונית
ובמדיניות הענישה הנהוגה בעבירות באיומים, באירוע יחיד, קצר מועד ללא שימוש בחפץ או באמצעי מדגים, מצאתי
לקבוע את מתחם העונש ההולם כנע בי מאסר מותנה ועד ל- 10 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים.

58. הצדדים מסכימים כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש שייקבע. בעת קביעת עונשו
של הנאשם לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה כדלקמן:

59. הנאשם יליד 2000 אין לחובתו עבר פלילי. בשנת 2016 נתן את הדין בגין עבירת תעבורה, הוא לא הורשע
וחויב בחתימה על התחייבות. אין ברישום זה להשפיע על מיקומו במתחם (נ/1). הנאשם שירת שירות צבאי חלקי,
ושוחרר לטענתו בשל חוסר התאמה. כיום הוא מתגורר בדירה שכורה עם בת זוג, שאינה עובדת. השניים מגדלים ילד בן

4.

60. הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן, בהזדמנות הראשונה, הביע צער וחרטה. מסר כי הדוח שנרשם לו בגין חניה במקום אסור, שולם. היה בהודאה זו של הנאשם לחסוך זמן שיפוטי יקר והיה בזו לחסוך את עדויותיהם של עובדי הציבור.

61. הצדדים הסכימו כאמור כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, כך שבין אם הייתי נעתרת לבקשת התביעה לתקן את כתב האישום ובין אם לאו, הרי העונש הראוי לנאשם הוא לא אחר מאשר מאסר על תנאי. דומה כי גם בכך ללמד מדוע לא היה מקום לבקש לתקן את כתב האישום בדרך של הוספת עתירה למאסר ודומה כי יש בכך להמחיש עד כמה הפגיעה בטוהר ההליך המשפטי הייתה לחינם. הפגמים שנפלו בהתנהלות התביעה יבואו לידי ביטוי בקביעת גובה הקנס שיושת על הנאשם.

62. טרם סיום אשוב ואזכיר, החובה לנהל הליך הוגן אינה חלה רק על התביעה, וזו חלה במידה שווה גם על ההגנה. הגינות ויושרה מהווים את אבני היסוד לניהול הליכים בבית המשפט ולקידום הליכי מו"מ. במקרה דנן, היה ראוי כי הצדדים יביאו בפני בית המשפט את התמונה המלאה. ומשלא פעלו כנהוג וכמקובל במחוזותינו, וכאשר עלה חשש כי יהא בכך לפגוע בנאשם או בתקינות ובהגינות ההליך המשפטי, הרי חובה היה על בית המשפט להסב את תשומת לב הצדדים לעובדות הנגלות לפניו. במצב דברים זה, היה מצופה מהצדדים לבחון עמדותיהם פעם נוספת והיה מצופה מהם לנהוג האחד בשני, במקצועיות ובהגינות. יש להצר על כי הצדדים לא השכילו לסיים המחלוקת מחוץ לכותלי בית המשפט.

לאור כל האמור, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות איומים.
- ב. קנס בסך 1,000 ₪ או 5 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד לא יאוחר מיום 1.9.22. מובהר לנאשם כי עליו לפנות למרכז לגביית קנסות לצורך קבלת שובר לתשלום.

זכות ערעור כחוק.

צו כללי למוצגים.

למרבה הצער, בין מועד שמיעת הטיעון לעונש ועד למועד מתן גזר הדין, נתחוויר לבית המשפט כי סוגיה זו של תיקון כתב האישום בדרך של הוספת עתירה למאסר חוזרת על עצמה ולא מדובר במקרה יחיד או בודד. כך לדוגמה ראה ת"פ 43651-12-20 מדינת ישראל נ' סרוסי ועל כן ראוי שהמאשימה תיתן דעתה להערות בית המשפט למען לא ישנו מקרים מסוג זה לעתיד לבוא.

העתק ההחלטה יועבר לעיון ראש יחידת תביעות מחוז מרכז.

ניתן היום, כ"ג סיוון תשפ"ב, 22 יוני 2022, במעמד הצדדים.